

Maak meer werk van het OV-busvervoer op De Wetering-Haarrijn

Op bedrijventerrein De Wetering-Haarrijn is door Ecotransferium onderzoek gedaan hoe tevreden de werknemers zijn met het busvervoer op het bedrijventerrein. Doel van het onderzoek was om na te gaan hoe goed het busvervoer op De Wetering-Haarrijn aansluit op de behoeften van de werknemers en welke punten verbetering behoeven. De praktische wensen en suggesties van OV-busgebruikers én niet-busgebruikers laten zien dat er mogelijkheden zijn het busvervoer te verbeteren. Op basis van de analyse doet Ecotransferium een reeks aanbevelingen en suggesties aan de provincie Utrecht en vervoerder Qbuzz, om direct op te pakken of op te nemen in het eerstvolgende nieuwe vervoersplan. Ecotransferium is ervan overtuigd dat invulling daarvan leidt tot een grotere tevredenheid en meer gebruik van de bus.

Belangrijkste conclusies uit de analyse

- ▶ De Wetering-Haarrijn is een bedrijventerrein met diverse functies: kantoren en bedrijven die (min of meer) kantoor tijden hanteren, maar ook een ziekenhuis, diverse horeca en winkels, een recreatieplas en -strand en diverse evenementen. Deze diversiteit op het bedrijventerrein maakt ook de openbaar vervoersvraag divers.
- ▶ Van de 287 respondenten neemt ongeveer de helft weleens tot dagelijks de bus op De Wetering-Haarrijn, voornamelijk voor woon-werkritten (96%), ondanks het feit dat hun reistijd met het openbaar vervoer gemiddeld 60% langer is dan met de auto.
- ▶ De goede deur-tot-deurreis is met 25% de meest genoemde reden de bus te nemen. Voor bijna de helft van de respondenten is de bus het enige of beste vervoersalternatief. Voor 9% is de bus beter dan de auto, door files, parkeerproblemen en hoge autokosten.
- ▶ Er is een behoorlijke mate van tevredenheid. Respondenten zijn echter het meest ontevreden over de lage frequentie van de bussen op diverse lijnen. Ook komt het geregeld voor dat de bus niet of te laat komt.
- ▶ Er is ook ontevredenheid over de dienstregeling in de vroege ochtend, de late avond en in het weekend, met name onder bedrijven en werkgevers met ploegdiensten en vroege of late diensten.
- ▶ Van de respondenten die aangeven geen gebruik te maken van busvervoer op De Wetering-Haarrijn, zegt twee derde niet (voldoende) bekend te zijn met het aanbod. Daarnaast wordt door veel respondenten het openbaar vervoer niet gezien als een geschikte optie, onder andere door een reistijd die met het openbaar vervoer gemiddeld ruim twee keer zo lang is als met de auto.

Over de Wetering-Haarrijn

De Wetering-Haarrijn is een bedrijventerrein gelegen aan de westkant van Utrecht, ingeklemd tussen de A2 en de (deels nog in aanbouw zijnde) wijk Leidsche Rijn. De Wetering-Haarrijn is een langgerekt terrein. Het hele terrein vanaf Station Leidsche Rijn tot aan de Haarrijnseplas bestrijkt zo'n 4 kilometer. Functies van het bedrijventerrein zijn divers: er bevinden zich kantoren en bedrijven, maar ook een ziekenhuis, winkels, diverse horecagelegenheden, een recreatieplas en -strand en diverse evenementen.

Voor werkgevers op De Wetering-Haarrijn staat duurzaamheid en duurzame mobiliteit hoog in het vaandel, ten behoeve van CO₂-reductie, een vermindering van de kosten voor mobiliteit voor werkgevers en werknemers, modern werkgeverschap en betere MVO-prestaties. Veel werknemers op het bedrijventerrein zijn afhankelijk van de bus. Bovendien stimuleren werkgevers het openbaar vervoer graag ten behoeve van duurzaamheid of een betere woon-werkreis.

De twee treinstations die het bedrijventerrein bedienen, Leidsche Rijn en Terwijde, zijn excentrisch gelegen. Daarnaast wordt het bedrijventerrein bediend door diverse buslijnen binnen en buiten de stad Utrecht.

Wensen en suggesties van werknemers

Dienstregeling overdag op werkdagen

- ▶ **Frequentie van enkele lijnen verhogen:** Voor verschillende lijnen wordt gevraagd de bussen vaker te laten rijden. Genoemd worden de lijnen 11, 48 en 73. Dit komt de aansluiting op ander vervoer (trein of andere buslijnen) ten goede of maakt de consequentie van een eventueel gemiste overstap minder groot. Vóór corona was het bovendien regelmatig druk in de bus.
- ▶ **Stiptheid verhogen:** Er wordt gevraagd bussen meer stipt op tijd te laten rijden (dus ook niet te vroeg), om zo vertraging in de rest van de OV-reis te kunnen voorkomen.
- ▶ **Grotere bus lijn 11:** Specifiek voor lijn 11 wordt gevraagd om een grote bus. Op dit traject rijdt een kleinere bus, die regelmatig vol zit en dan haltes voorbij rijdt.
- ▶ **Aanpassen van routes:** Er wordt gevraagd nog eens kritisch te kijken naar de routes die bussen rijden over het terrein. Recent zijn enkele routes aangepast of delen gewijzigd. Met name de route over de Proostwetering wordt gemist.
- ▶ **In het algemeen:** Bustijden in overleg met de werkgevers beter laten aansluiten op werktijden.

Dienstregeling buiten kantoortijden en weekend

- ▶ **Meer bussen vroege ochtend, late avond en in het weekend:** Voor personeel, gasten en bezoekers van de bedrijven die geen kantoortijden hanteren of in ploegendienst werken (bijv. ziekenhuis, wasserij, winkels, horeca, evenementen) wordt gevraagd om het uitbreiden van de dienstregeling in de vroege ochtend, de late avond en in het weekend. In de ochtend beginnen voor sommige bedrijven diensten al voordat de bus rijdt. En 's avonds komt het regelmatig voor dat werknemers na een late dienst niet meer naar huis kunnen met de bus en afhankelijk zijn van collega's.

Specifiek met betrekking tot het St. Antonius Ziekenhuis is genoemd:

- op zondag één bus eerder laten rijden;
- op alle dagen één bus later laten rijden.

Specifiek met betrekking tot Wasserij Van der Kleij is genoemd:

- op alle dagen één bus eerder laten rijden.

Heldinnenlaan: Specifiek met betrekking tot de Heldinnenlaan is genoemd om de bus zeven dagen per week tot minimaal middernacht te laten rijden.

- ▶ **In het algemeen:** bustijden in overleg met de werkgevers beter laten aansluiten op werktijden.

Inrichting en sociale veiligheid

- ▶ **Aparte busbanen:** Bussen voorrang geven in het verkeer (speciale busbanen), zodat ze niet in de file staan en reizigers hun aansluitingen niet langer hoeven te missen.
- ▶ **Bushokjes plaatsen:** Het plaatsen van bushokjes op het bedrijventerrein, o.a. om te kunnen schuilen bij slecht weer.
- ▶ **Verlichting aanbrengen:** Station Leidsche Rijn en De Wetering-Haarrijn voorzien van voldoende verlichting op looproutes en bij bushokjes. Beter veiligheid en verlichting rondom de bushaltes. Het verbeteren van de sociale veiligheid op looproutes tussen het Antonius Ziekenhuis en Station Leidsche Rijn (met name in de avond of in het donker).

Verbindingen en aansluitingen

Om de verbinding met omliggende plaatsen/gemeenten en de aansluiting met andere trajecten te verbeteren, worden door respondenten de volgende suggesties gedaan:

- ▶ **Verbinding met Zuilen-Noord:** rechtstreekse bus naar De Wetering-Haarrijn. Dit betreft hemelsbreed een korte afstand, maar de reis vergt twee keer overstappen in de huidige dienstregeling.
- ▶ **Verbinding met Mijdrecht/Wilnis/Vinkenveen:** Ook dit betreft hemelsbreed een korte afstand, terwijl een reis met het openbaar vervoer vraagt om twee keer overstappen op bus en trein. Dit is een verbinding voor bewoners van Vinkenveen voor wie het St. Antonius Ziekenhuis buiten kantoortijden de huisartsenpost is.
- ▶ **Overige verbindingen:** Overige verbindingen met De Wetering-Haarrijn die respondenten graag verbeterd zien zijn Lunetten, Harmelen/De Meern, Nieuwegein, Amsterdam, Den Haag, Maarsse-Dorp, Vleuterweide (rechtstreeks), Heerhugowaard, Laren en tussen de ziekenhuizen Nieuwegein – Woerden – Leidsche Rijn.
- ▶ **Aansluiting Driebergen-Zeist:** Betere aansluiting van de bussen op De Wetering-Haarrijn op vertrek-/aankomsttijden van de trein van en naar Driebergen/Zeist (die stopt op Leidsche Rijn en rijdt via Utrecht Centraal).
- ▶ **Betere aansluiting op vertrek-/aankomsttijden op station Terwijde in de spits.**
- ▶ **Betere aansluiting op vertrek-/aankomsttijden op station Maarsse.**

Haltes

Specifiek worden door respondenten de volgende suggesties gedaan voor andere of extra haltes op De Wetering-Haarrijn:

- ▶ **Dichterbij Station Terwijde:** dichtstbijzijnde bushalte hiervoor is Waterwinpark, maar dit is nog een stuk lopen naar het station.
- ▶ **The Wall:** halverwege The Wall
- ▶ **FNV**
- ▶ **In het algemeen extra haltes op de lange Proostwetering**
- ▶ Verplaatsen halte buslijn 73 op Utrecht Centraal: deze bevindt zich op dit moment aan het eind van het perron, ver lopen vanaf de roltrap, terwijl dit een bus naar het ziekenhuis betreft. Suggestie om de halte dichterbij de roltrap te plaatsen.
- ▶ Uit de eigen OV-evaluatie van de huidige concessie uitgevoerd in opdracht van de provincie Utrecht, blijkt dat 93% van de inwoners in de provincie Utrecht toegang heeft tot een bushalte binnen 600 meter van de woning. Het kan interessant zijn om een zelfde soort analyse te doen voor bedrijventerreinen of werkgevers in de provincie Utrecht, met als doel dat ook iedere werknemers in de provincie Utrecht toegang heeft tot een bushalte binnen 600 meter van de werklocatie.

Informatieverstrekking

- ▶ **Informatievoorziening op de bus:** Betere aanduiding van de richting of de route op de bus.
- ▶ **Informatievoorziening bij de haltes:** Bijvoorbeeld vertrektijden eerstvolgende bussen, vertrektijden treinen, lijnenkaart van heel Utrecht en inzichtelijk maken welke bussen voor een gedeelte dezelfde route hebben.
- ▶ **Promotie en bekendheid:** Meer bekendheid onder werknemers en bezoekers van het OV-busaanbod.

Shuttlediensten (al dan niet openbaar)

Er zijn door respondenten drie suggesties gedaan voor shuttlediensten:

- ▶ Rechtstreekse sneldienst tussen Utrecht Centraal en De Wetering-Haarrijn, voor medewerkers en patiënten van het St. Antonius Ziekenhuis.
- ▶ Shuttledienst tussen een centrale aan de rand gelegen bewaakte parkeerplaats en het bedrijventerrein De Wetering (om het tekort aan parkeerplaatsen bij enkele bedrijven op te lossen).
- ▶ Shuttledienst vanaf station Leidsche Rijn, via FNV/Oracle, via de lange Hertogswetering en Proostwetering tot aan het einde van de Heldinnenlaan.

Overig

Oplaadpunt voor mobiele telefoon/laptop in de bus.

Aanbevelingen en vervolgstappen

Ecotransferium adviseert de volgende vervolgstappen:

- ▶ **Bespreek de uitkomsten, prioriteiten, quick wins en maatregelen met:**
 - de provincie en Qbuzz: voor vaststellen wensen en suggesties die als 'quick wins' onmiddellijk kunnen worden doorgevoerd in huidige dienstregeling, of kunnen worden opgenomen in het nieuwe vervoersplan (al dan niet na nadere verkenning).
- ▶ **Zet met provincie, U-OV en de gemeenten in op:**
 - Minimaal behoud van huidige kwaliteit van OV-busvervoer na corona.
 - Voor iedere werknemer een maximale afstand van 600 meter tot aan een bushalte (gelijk aan de toegankelijkheid van bushaltes voor inwoners in de provincie Utrecht, o.b.v. eigen OV-evaluatie provincie Utrecht).
 - Verbetering van de frequentie, routes, aansluitingen en tijden.
 - Voorzien in betere halteplaatsen.
 - Aanpakken van sociale (on)veiligheid: bushokjes, looproutes en verlichting.
- ▶ **Ondersteun de werkgevers, samen met Goedopweg:**
 - Communiceren en promoten OV-busaanbod naar werknemers.
 - Link leggen met deelfietsen en mobiliteitsbeleid.
 - Opstellen van een OV-vervoersplan voor het Antonius Ziekenhuis.
- ▶ **Breng de basis op orde, door:**
 - **aanvullend onderzoek uit te voeren naar het ruimtelijk verzorgingsgebied van De Wetering-Haarrijn.**

Het verkrijgen van meer inzicht in vervoersstromen, waar medewerkers en bezoekers op De Wetering-Haarrijn vandaan komen en hoe zij nu reizen. Op basis daarvan kan inzichtelijk gemaakt worden hoe groot het ruimtelijk verzorgingsgebied is van De Wetering-Haarrijn, voor welke delen van dit verzorgingsgebied het openbaar vervoer noodzakelijk of mogelijk is en hoe dit geoptimaliseerd zou kunnen worden.
 - **Aanvullend onderzoek uit te voeren naar reisgedrag van bezoekers van De Wetering-Haarrijn.**

De huidige enquête is uitgevoerd onder werknemers, maar diverse bedrijven op het terrein hebben ook te maken met (grote aantallen) bezoekers. De wensen of ervaringen van deze groep zijn nog niet voldoende in beeld op dit moment.

Uitvoering analyse

Onder medewerkers van het bedrijventerrein (via de werkgevers) is een enquête gehouden. In totaal hebben 287 respondenten (vanuit 28 werkgevers) meegewerkt, waarvan 181 respondenten de enquête volledig doorlopen hebben. Deze groep is niet per definitie representatief voor de gehele populatie werknemers op het bedrijventerrein, bepaalde werkgevers zijn hierin oververtegenwoordigd. In de concrete wensen van respondenten en de suggesties die zij doen in de enquête is wel een heel duidelijke lijn van suggesties en aanbevelingen waarneembaar. Daarom kunnen we op basis van de uitkomsten waardevolle concrete aanbevelingen, maatregelen en vervolgstappen formuleren.

Over Ecotransferium

Ecotransferium helpt bedrijventerreinen zoals De Wetering-Haarrijn bij het anders, slimmer en duurzamer organiseren van hun mobiliteit, door middel van advies en ondersteuning aan de werkgevers en door het opzetten van lokale mobiliteitsoplossingen voor werknemers.

www.ecotransferium.nl
info@ecotransferium.nl

